शाम्भवं वापि नान्विष्यत्यन्यथाबलम् MṛgendraT. i.7.5; अभ्युत्पन्नबुद्धित्वात् प्रयोजनमन्विष्यति ManuBh.i.2.8 (*on* 1.1); कोऽयमाहवनीयो यस्याधानमिति शाखान्तरमन्विष्यति ManuBh.i.145.29 (*on* 2.136); अन्वेष्यामि शिवज्ञानं संसारविनिवर्तकम् ŚivaP.v. 22.28 (431 B.1); किं चान्विष्यति दुर्मना दलयितुं कामेन मैत्रीं मधोः VikraDeC. 7.66; नियोगिनः ... स्वामिनोऽनुमतिमन्विष्यन्ति MohaRāPa. 3.42 (4.); चातुर्यमन्विष्यति शास्त्रदृष्ट्या लोकोक्तरीत्या च जगद्धितैषी VīraBhā.5.52; **4** to desire, to wish सा भर्तुर्मौर्ख्येण ... उद्विग्ना नियतं तत्कुशलं अन्विष्यति JayaMa.263.11(*on* 5.1); उल्लङ्घ्य याञ्चालघुतामलघ्वीं को मानमन्विष्यति मित्रकार्ये Surath. 13.74; **5** to attain or reach विष्णुपदम् ... भवत्कीर्तिः ... पूजापूर्ति विधायिलक्ष्मतुलसीदाम्ना कदान्विष्यति SūktiSu.91; **6** verbal root *anv-iṣ-* अन्विष्यति, अन्वेषयति KośaKaTa. 2.2044.

अन्विषत् (anv-iṣat) *adj.* **1** searching or looking for स नष्टां गां क्षुधार्तो वै अन्विषंस्तत्र तत्र वै। नापश्यत् सर्वराष्ट्रेषु Rāmā. vii.53.10 शय्यापालैः ... सुनिपुणमन्विषद्भिः ... मन्दविसर्पिणी समासादिता व्यापादिता च Tantrākhyā. 26.13; PañcT.1.86 (40) (98.1); न च पश्यन्ति ते देवमन्विषन्तः VāmaP. 44.25; (देवाः) श्रमेण महता युक्ता अन्विषन्तो महेश्वरम् VāmaP.44.27; गारुडशास्त्रज्ञः शिर्यभट्टो नृपानुगैः। अत्रान्विषद्भिराप्तोत्र ... म्लेच्छभीत्या व्यलम्बत RājTa. (Jo.) 1041; **2** following ततःप्रभृति न भ्रातुः कनीयान्मार्गमिच्छति। अन्विवष्यन् (v.l. अन्विषन् Wilson's Ed.) दुःखमाप्नोति तेन तत्परिवर्जयेत् MatsyaP. 5.11.

[1]**अन्विष्ट** (anv-iṣṭa) *adj.* [from anu- yaj-] performed afterwards सद्यो हैवास्य संवत्सरोऽन्विष्टो भवति य एवं वेद JaimiBr. 2.107.

[2]**अन्विष्ट** (anv-iṣṭa) *adj.* [*f.* –ā] **1** searched, looked for, found out **2A** sought, i.e. aimed at **B** desired, wished **C** sought **3** known **1** searched, looked for, found out पार्थाः ... बहुशोऽन्विष्टाः MāhāBhā. iv.24.13; अन्विष्टं युष्माभिः किंचि(त्सत्त्वमिति) PañcT. 1.115 (39) (114.4); मयान्विष्टमिदं जगत्। भ्रातृहा मे गतो नूनं यतो नावर्तते पुमान् BhāgP.viii.19.12; अन्विष्टा सुप्तसिंहासु गुहासु जनकात्मजा RāmC. 10.90; न केनापि निष्करुणेनान्विष्टाहमदृष्टदोषा TilaMañ. 272.17; प्रयत्नेनापि चान्विष्टो न दृष्ट उपाधिर्नास्तीति निश्चीयते Kāśi. iii.14.28 (*on* 5 (4).12); प्रयत्नेनान्विष्टो व्यभिचारो न दृष्टः NyāyRaMā. 62.4; तारावली ... यत् खलुनिर्गत्य गता ... न ... निपुणं तद्दिनमशेषमन्विष्टापि दृष्टा UdaySuKa. 120.10; सेवको लघुतां गतः। सेवापङ्कपदे मग्नः यदन्विष्टो न लभ्यते SevyaSev. 23; नानावहारकुपितैः सान्विष्टा सुभगैर्भृशम् SamaMā. 2.18; ततो भीतैः सुरैः सर्वैः परमेष्ठिगिरानलः। त्रिनेत्ररतिविघ्नार्थमन्विष्टो न व्यदृश्यत BṛKathāMañ. iii.1.351; योषितः ...। अप्यन्विष्टा न लभ्यन्ते संत्यक्ता न त्यजन्ति च BṛKathāMañ. vii.1.590; अन्विष्टा त्वत्कृते कन्या BṛKathāMañ. xvi.1.574; तदलमिदानीमाश्रमोपशल्यचारिणानेनान्विष्टेन Caṇḍa-Kau. ii.14.1; मयान्विष्टो धूर्तः सः... मुररिपुः SubhāRaK. 6.19; तद् बन्धुभिस्तु सोऽन्विष्टो वैद्यः प्राप्तः कथंचन SamarāSaṁ. 6.424; तत्रान्विष्टो यदि खलु मम प्राणनाथो न दृष्टः HaṁsSaṁ 20; अन्विष्टा गिरिकंदरोदरसरित्कान्तारपुण्याश्रमाः KaṁVa. 2.1; [अन्वेषितं गवेषितमन्विष्टम् AmaK. 2234; Vaija. 209.98; AbhidhāCin. 1491; ŚabdaRa. (Vā.) 3206; ParaNā. 1583; ŚabdaRa. (Su.) 6.77; KośaKaTa. 2.595; ŚabdaRaSaK. 161.8]; **2A** to be sought, i.e. aimed at आत्मेत्येवोपासीत, तदन्वेषणे च सर्वमन्विष्टं स्यात् BṛĀraUBh. 215.3 (*on* ii.1.1); आत्मैव पापदोषादिरहितोऽन्विष्टो विदितः स्यात् VedāntKa. 95.22 (*on* i.1.4); आत्मानं परमं तमौपनिषदैर्वाक्यैः सदा स्वस्तिकैरन्विष्टं भुवनैकनाथम् ... वन्दे ŚilpaRa. i.1.1; **B** desired, wished तपती न तथान्विष्टा यथेष्टो वाचको मम BhaviP. 147A.32 (i.94.45); **C** sought मिथ्या संकल्पकलितम् ...। अन्विष्टमपि नो दृष्टं का तस्य किल शक्तता YogVā.v.13.105; **3** known यदन्विष्टं यथावत्तच्छृणु देव वदामि ते KathāSaSāg. xii.36.13; यन्नामैकं कर्णमूलं प्रविष्टं वाचान्विष्टं चेतनासु स्मृतं वा। दग्ध्वा पापम् ... साक्षात्संविधत्तेऽनवद्यम् SātvaT. 9.58.

अन्विष्ट (anv-iṣṭa) *n.* search मार्गः परीष्टिरन्विष्टं मृगणान्वेषणा तथा ŚabdaRa. (Vā.) 2514.

अन्विष्टकम् (anviṣṭakám) *adv.* **1** in accordance with, i.e. as many as the bricks अ॒न्वि॒ष्ट॒कं दक्षि॑णा ददाति। सर्वा॑णि॒ वया॑ꣳसि। स॒र्व॒स्याप्त्यै TaiBr. III.xii.5.8; BaudhŚS. ii.424.7; अन्विष्टकं पष्ठौहीर्दक्षिणा ददाति ĀpaŚS. xxi. 13.11; HirŚS. xxiii. 2.44; **2** along each brick अन्विष्टकं लेखां लिखति BaudhŚS. ii.18.9.

अन्विष्टकाव्य (anviṣṭa-kāvya) *n.* poem which is sought (by poet himself) कविः काव्यगुणैरेव शोभतेऽन्वेशिताश्चरम्। तन्मुखान्विष्टकाव्यस्य नश्यन्त्येकपदे गुणाः EI. xiii.292.24.

अन्विष्टतत्त्व (anviṣṭa-tattva) *adj.* who has found out the truth ततः प्रसेनजिद्राजा स्वप्नेऽग्निप्रेरितो ददौ। अन्विष्टतत्त्वस्तस्मै तां सुतां पावकसूनवे KathāSaSāg. xvi.2.108.

अन्विष्टमृग (anviṣṭa-mṛga) *adj.* who has pursued animals यद्वायुरन्विष्टमृगैः किरातैरासेव्यते KumāSaṁ. 1.15 (Mallinātha मार्गितमृगैः)

अन्विष्टार्थ (anviṣṭārtha) *m.* desired object अन्विष्टार्थविरोधिदूरकरणं तस्माद्प्रसादनं श्रीरामेण कृतम् EI. xxv.210.22.

अन्विष्टवत् (anviṣṭa-va(n)t) *adj.* who has searched राघवः। अन्विष्टवांस्तदा शूरो जनस्थानं ततस्ततः Rāmā. 5.710*(5)

अन्विष्टवृत्तान्त (anviṣṭa-vṛttānta) *adj.* who has found out the real state of affairs प्रातश्चान्विष्टवृत्तान्तः कर्मसेननृपः सुधीः। ... दूतं विसृष्टवान् KathāSaSāg. xii.36.90.

अन्विष्टशम्बल (anviṣṭa-śambala) *adj.* whose provender is searched ततः प्रस्थितश्च धृतो दण्डधरैरन्विष्टशम्बलश्च DaśKuC.151.27.

अन्विष्टि (anviṣṭí) *adv.* in every rite तं (स्वर्गं) इ॒ष्टिभि॒रन्व॑विन्दत्। ... ता॒स्व॑न्वि॒ष्टि। प॒ष्ठौ॒ही॒व॒रां द॑द्यात् कु॒ꣳसं च॑ TaiBr. III.xii.2.9 (BhaṭṭaBhā. इष्टौ इष्टौ) III.xii.4.7.

[1]**अन्विष्टि** (anv-iṣṭi) *f.* [from *anu* -yaj –] sacrifice to be performed after (the principal sacrifice) अथो आहुरन्विष्टीनां हेद् वा एतौ यज्ञक्रतू इति JaimiBr. 2.107.

[2]**अन्विष्टि** (anv-iṣṭi) *f.* [from *anv-iṣ* – IV.P.] **1** act of going after इष् गतौ। ... अन्विष्टिः KātanVṛ. iv.5.86; **2** act of desiring अन्वेषणा। पर्येषणा। इषु इच्छायामिति सानुबन्धः KātanVṛ. *on* iv.5.86.

[3]**अन्विष्टि** (anv-iṣṭi) *f.* [from *anv-iṣ* – IX.P.] repetition इष आभीक्ष्ण्ये वा। अन्विष्टिः KātanVṛ. 5.86.

[4]**अन्विष्टि** (anv-iṣṭi) *f.* [from *anv-iṣ* – VI.P.] searching मृगोऽन्विष्टौ च TrikāŚe. iii.3.66.

अन्विष्टिकृत् (anviṣṭi-kṛt) *adj.* who makes a search, i.e. searching तदन्विष्टिकृता पित्रा ... औन्दुरम्। पुच्छं लब्धम् Dhūrtā. 380.

अन्विष्टुम् (anv-iṣṭum) *inf.* to search संदर्शयति स्वगेहं शून्यं तमन्विष्टुमुपागतानाम् SamaMā. 6.21.

अन्विष्य (anv-iṣya) *adj.* to be observed बुद्ध्वाऽन्विष्यस्तथा न्यायो वृक्षशाखा यथा गताः। तथा कृतास्तु तैः शाखाः VāyuP. i.8.120.

अन्विष्य (anviṣ-ya) *ger.* **1A** having sought, i.e. aimed at **B** having sought **C** having observed **D** having known or ascertained **2A** having searched, having looked for, having found out **Bi** having examined or investigated **ii** having examined or investigated (medically) **C** having asked or enquired **3** having considered **4** having obtained or attained **1A** having sought, i.e. aimed at विद्ययात्मानमन्विष्यादित्यमभिजयन्ते PraśnaU. 1.10; PraśnaUBh. 245.6 (*on* 1.10); स ह क्षत्तान्विष्य नाविदमिति प्रत्येयाय। तं होवाच ChāndoU. iv.1.7; तमात्मानमन्विच्छामो यमात्मानमन्विष्य सर्वांश्च लोकानाप्नोति सर्वांश्च कामान् ChāndoU. viii.7.2; Bhām. 216.9 (*on* i.3.19); सः विमुच्यते। अन्विष्य मनसा युक्तस्तत्त्वदर्शी निरुत्सुकः MahāBhā. xii.187.55; यः तमात्मानम् ... शास्त्राचार्योपदेशेन अन्विष्य विजानाति स्वसंवेद्यतामापादयति ChāndoUBh.507.8 (*on* viii.7.1); 'ओमित्यात्मानं ध्यायीत' इति श्रुतेरात्मानमन्विष्य ... प्रणवस्य ... प्रणवं दर्शयति ŚvetāUBh. 118.18 (*on* i.13); रैक्वाह्वयं ब्रह्मविदम् ... आत्मा ...अन्विष्य ... आचक्ष्व Bhām. 268.8 (*on* i.3.34); अन्विष्य नूनमचिरादनुमार्गलग्नैराबध्यतेऽत्र सुखदुःखशतैस्तथापि UdaySuKa. 38.8; विद्यया ... आत्मानमन्विष्यानुसन्धायेत्यन्वयः VedāntKau. 62.7 (*on* i.2.17); **1B** having sought (कामान्) अन्विष्य चादाय ... परियान्ति दुःखम् Buddha-C.11.23; कितव सारिकान्तरमन्विष्य समागतोऽसि VāsaDa.109.2; नास्त्येव पुरं यन्न मनोहरम्। तथापि स्वयमन्विष्य गृह्णातु रुचिदर्शनम् PadmP. (Ra.) 6.62; **1C** having observed बुद्ध्यान्विष्य यथान्यायं वृक्षशाखा गता यथा। यथा कृतास्तु तैः शाखास्तस्माच्छालास्तु ताः स्मृताः BrahmāṇḍP. i.7.119; **1D** having known or ascertained 'सास्नादिमती गौः' इत्युपश्रुत्य चतुष्पात्सु जीवेषु तल्लक्षणलक्षितपदार्थमन्विष्य 'इत्थं गौः' इति चक्षुषावगच्छति NyāyMāVi. 14.28 (*on* i.1.2); **2A** having searched, having looked for, found out तमृषिं द्रष्टुमन्विच्छन् (v.l. अन्विष्य) संश्रान्तो न्यपतद्भुवि MahāBhā. i.12.4; अन्वीय (v.l. अन्विष्य) पाण्डवान्भ्रातॄन् MahāBhā. iii.11.4; सः ...। अन्विष्य वानरैः सार्धम् ... पत्नीं तेऽधिगमिष्यति Rāmā. iii.68.20; पूर्वं शलाकयान्विष्य ततो नेत्रमनन्तरम्। शनैः शनैर्घृताभ्यक्तं विदध्याद‌ङ्गुलानि षट् SuśruS. iv.37.111; अर्जुनोऽपि तदान्विष्य रामकृष्णकलेवरे ViṣṇuP. v.38.1; दूताः ... अन्विष्य सर्वतः। नापश्यन्सुमतिम्